



Sisällysluettelo

1. Yleistä	3
2. Jokainen karavaanari voi vaikuttaa	3
2.1 Energian kulutus.....	3
2.2 Veden kulutus.....	3
2.3 Jätteiden syntyminen.....	3
2.4 Jätehuolto ja -kierrätys	3
2.5 Kulutustottumukset.....	3
2.6 Matkailuajoneuvojen käyttö	3
2.7 Villi leirintä.....	4
3. Toiminta leirintäalueilla	4
3.1 Energian kulutus.....	4
3.1.1 Sähkö.....	4
3.1.2 Hiili ja raskas polttoöljy	4
3.1.3 Sähkölämmitys.....	4
3.1.4 Kaukolämpö	4
3.1.5 Kattilan hyötysuhde	4
3.1.6 Ilmanvaihto.....	4
3.1.7 Rakennusten eristys.....	5
3.1.8 Valot.....	5
3.2 Vesi	5
3.2.1 Vesilähde	5
3.2.2 Vesipisteet	5
3.2.3 Kylpyhuoneet, saunat ja WC-tilat.....	5
3.2.4 Vesivuodot	5
3.2.5 Kastelujärjestelmät	5
3.2.6 Jätevedet	5
3.2.7 Kemikaalien käyttö	5
3.2.8 Kemialliset käymälät.....	5
3.2.9 Ajoneuvojen pesu.....	5
3.3 Jäte	6
3.3.1 Jätteiden lajittelu	6
3.3.2 Jätteiden kuljetus	6
3.3.3 Kertakäyttötuotteet	6
3.4 Hallinto ja tiedotus	6
3.4.1 Alueen ympäristösuunnitelma.....	6



3.4.2 Huolto ja kunnossapito	6
3.4.3 Henkilökunnan koulutus	6
3.4.4 Asiakkaiden informointi	7
3.4.5 Lähiympäristön huomiointi	7
3.4.6 Paikallisuuden suosiminen	7
4. Treffit ja tapahtumat	7
4.1 Treffipaikan valinta	7
4.2 Tapahtuman hankinnat	7
4.3 Jätehuolto	7
4.4 Asiakkaiden informointi	7
4.5 Tapahtuman ympäristösuunnitelma	7
5. Liiton hallinto	7
5.1 Yleisiä periaatteita	7
5.2 Liiton kurssit ja kokoukset	7
5.3 Matkustus ja liikenne	8
5.4 Toimistotyön ympäristönäkökohdat	8
6. Ympäristöyhteistyö	8
6.1 Eurooppalaisia ympäristömerkkejä	8
6.1.1 Eco Label	8
6.1.2 Green Key	8
6.1.3 Sinilippu	8
6.2 Kotimainen ympäristöyhteistyö	8
6.2.1 Joutsenmerkki	8
6.3 Ympäristöohjelman huomioiminen liiton huomionsoituksissa	9
6.3.1 Vuoden Caravan-alueet	9
6.3.2 Vuoden Yhdistys	9
6.3.3 Aluerahasto	9
7. Ympäristöohjelman toteutus	9
8. Yhteenveto	9
9. Hyödyllisiä linkkejä	9



1. YLEISTÄ

Ympäristömme hyvinvointi on karavaanimatkailun kannalta keskeinen kysymys. SF-Caravan ry jäsenyhdistyksineen sitoutuu ympäristönsuojeluun ja kestävään kehitykseen kaikessa toiminnassaan.

SF-Caravan ry:n ympäristöohjelma on viisiosainen:

- o yksittäisen karavaanarin toiminta kulutustottumuksissaan ja leirintämatkailua harrastaessaan
- o yhdistyksen ja liiton toiminta tapahtumajärjestelyissä
- o SFC-alueen pitäjän toiminta leirintäpalvelujen tarjoamisessa ja järjestämisessä
- o liiton toiminta omassa hallinnossaan, yhdistys- ja kerhotoiminnassaan, koulutus- ja kokousjärjestelyissään sekä matkustuksessaan
- o yhteistyö ja leirintämatkailun yleinen kehittäminen

Ympäristösuunnitelman tavoitteita toteutetaan kaikessa liiton toiminnassa. Ympäristöohjelman noudattaminen tuo pitkällä tähtäimellä myös taloudellisia säästöjä. Ympäristöasioiden huomioiminen on osa palvelun laatua ja leirintäaluetoiminnan yleistä laatutasoa.

2. JOKAINEN KARAVANARI VOI VAIKUTTAA

Jokainen karavaanari, matkailuvaunun vetäjä, leirintämatkailija ja matkailuautoilija voi omilla tavoillaan ja kulutustottumuksillaan vaikuttaa ympäristömme tilaan. Ympäristön hyvä hoito koostuu pienistä, jokapäiväisistä, henkilötasolla tehdyistä asioista.

2.1 Energian kulutus

Vähennämme energian kulutusta mahdollisuuksien mukaan.

2.2 Veden kulutus

Vähennämme veden kulutusta, erityisesti lämpimän veden.

2.3 Jätteiden syntyminen

Käytämme tuotteita ja palveluita, jotka roskaavat ja tuottavat jätettä mahdollisimman vähän. Emme roskaa luontoa emmekä mitään yhteisiä alueita, vaan toimitamme syntyvät ja olemassa olevat roskat asianmukaisesti roskalaatikoihin.

2.4 Jätehuolto ja -kierrätys

Kierrätämme kaikki käytetyt tuotteet uudelleen käyttöön. Olemme aktiivisia tiedustelemaan kierrätysmahdollisuuksista vieraillemissamme paikoissa, leirintäalueilla ja muissa palvelukohteissa. Otamme huomioon matkailuajoneuvojen kierrätettävyyden jo matkailuvälineen hankintavaiheessa.

2.5 Kulutustottumukset

Suosimme ympäristöystävällisiä ja kestäviä tuotteita. Vältämme kertakäyttöpakkauksia ja moneen kertaan pakattuja tuotteita. Käytämme kemiallisissa käymälöissä luontoystävällisiä lisäaineita. Käytämme palveluja ja palveluntuottajia, joilla on voimassa oleva ympäristöohjelma.

2.6 Matkailuajoneuvojen käyttö

Olemme tietoisia oman matkailuajoneuvomme energian kulutuksesta sekä omista mahdollisuuksistamme vähentää energiankulutusta ja päästöjä liikenteessä ja asumisessa.



2.7 Villi leirintä

Emme leiriydy missään ilman maanomistajan lupaa. Yöpyessämme ja levähtäessämme luonnossa ja tienvarsien levähdyspaikoilla noudatamme erityistä siisteyttä. Leiriydymme vain leirintäalueilla tai muilla leiriytymistä varten osoitetuilla paikoilla.

3. TOIMINTA LEIRINTÄALUEILLA

Suuri osa SF-Caravan ry:n jäsenyhdistyksistä tuottaa leirintäaluepalveluja omistamallaan tai hoidossaan olevilla leirintäalueilla. Leirintäaluetoinnin ympäristövaikutukset huomioidaan hankinnoissa, palvelun tarjoamisessa ja jätteiden käsittelyssä.

Leirintäalueilla pyritään vähentämään energian ja veden kulutusta, vähentämään jätteen syntymistä, suosimaan uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja välttämään ympäristölle vaarallisten aineiden käyttöä sekä edistämään ympäristöviestintää ja -kasvatusta alueen käyttäjien ja henkilökunnan keskuudessa. Suositeltavaa on, että jokaisella leirintäalueella on oma ympäristöohjelmansa, jossa aluekohtaiset ympäristötavoitteet on laadittu mahdollisimman käytännönläheisiksi.

3.1 Energian kulutus

Energian kulutusta pyritään vähentämään. Lämmityksen ja valaistuksen ohjaukseen käytetään ajanmukaista ja tarkoituksenmukaista automatiikkaa.

3.1.1 Sähkö

Leirintäalueiden sähkölaitteet ovat voimassa olevien määräysten mukaisia ja kunnossa olevia. Alueella käytetty sähkö tulisi olla tuotettu uusiutuvista energialähteistä, mikäli sellaista sähköä on saatavana.

3.1.2 Hiili ja raskas polttoöljy

Hiiltä ja raskasta polttoöljyä ei käytetä.

3.1.3 Sähkölämmitys

Alueella eri tilojen lämmitykseen käytetyn sähkön tulisi olla tuotettu uusiutuvista energialähteistä, jos sellaista sähköä on saatavana. Sähkölämmityksen tukena suositellaan paikallisten olosuhteiden mukaan käytettäväksi muita varaavia lämmitysmuotoja, kuten aurinkolämmitys ja joissakin tapauksissa puulämmitys, lämpöpumput ja lämmön talteenottojärjestelmät.

3.1.4 Kaukolämpö

Vaikka kaukolämmön tuotantotapaa on vaikea tietää, voidaan kaukolämpöä käyttää siellä, missä sitä on saatavilla.

3.1.5 Kattilan hyötysuhde

Alueella lämmitykseen käytettävien lämminvesikattiloiden hyötysuhteen on täytettävä vallitsevat normit.

3.1.6 Ilmanvaihto

Alueilla käytettävien koneellisten ilmanvaihtojärjestelmien on oltava energiatehokkaita ja lämmön talteenottojärjestelmällä varustettuja.



3.1.7 Rakennusten eristys

Alueen talvikäytössä olevat rakennukset täyttävät voimassa olevat määräykset lämmöneristyksessä, ikkunoissa ja muissa rakenteissa. Jos alueen rakennuksessa on käsinohjattava tai painovoimainen ilmanvaihto, tulee ilmanvaihdon käyttöohje olla selvästi käyttäjien nähtävillä.

3.1.8 Valot

Alueen valojen sammuttaminen ja sammuminen tulee olla mahdollisimman automaattista. Alueella käytetään energiatehokkaita lampuja.

3.2 Vesi

Veden käyttöä vähennetään. Veden lämmitysjärjestelmät ovat tehokkaita ja ympäristöystävällisiä.

3.2.1 Vesilähde

Alue käyttää ympäristövaikutuksiltaan edullisinta saatavissa olevaa vesilähdettä.

3.2.2 Vesipisteet

Veden virtausnopeus alueen kaikissa vesipisteissä on mitoitettu ympäristöystävälliseksi.

3.2.3 Kylpyhuoneet, saunat ja WC-tilat

Kylpyhuoneiden, saunojen ja WC-tilojen hanat ja järjestelmät on automatisoitu siten, että veden kulutus on mahdollisimman vähäistä. Alueen vierailia on riittävät tiedot siitä, kuinka he voivat itse aktiivisesti säästää vettä.

3.2.4 Vesivuodot

Mahdolliset vesivuodot tulee pystyä paikantamaan välittömästi.

3.2.5 Kastelujärjestelmät

Alueen istutuksia ja kukkapenkkejä kastellaan ilmastollisesti sopivimpina aikoina. Kasteluun käytetään siihen erikseen varattua vettä.

3.2.6 Jätevedet

Alueen kaikki jätevedet käsitellään paikallisten ympäristöviranomaisten antamien ohjeiden mukaan ja paikkakunnalla olevan jätevesisuunnitelman mukaisesti.

3.2.7 Kemikaalien käyttö

Kaikkien pesuaineiden ja kemikaalien käytössä noudatetaan aineiden valmistajien pakkauksissa antamia ohjeita. Kemikaalien käytössä noudatetaan käyttöturvallisuusohjeita. Desinfointiaineita käytetään ainoastaan kohteissa, joissa se on lakisääteisten hygieniavaatimusten mukaista.

3.2.8 Kemialliset käymälät

Kemiallisten käymälöiden jätevesien keräys järjestetään paikallisten ympäristöviranomaisten määräämällä tavalla.

3.2.9 Ajoneuvojen pesu

Ajoneuvoja pestään vain tiloissa, jotka täyttävät KVV-määräykset sekä ympäristöviranomaisten antamat suosituksen ja ohjeet.



3.3 Jäte

Jätteiden syntymistä vähennetään.

3.3.1 Jätteiden lajittelu

Kaikki jätteet pääsääntöisesti lajitellaan. Lajittelussa huomioidaan paikalliset olosuhteet ja paikallisten viranomaisten antamat määräykset.

3.3.1.1 Asiakkaiden suorittama jätteiden lajittelu

Asiakkaille annetaan ohjeet alueella suoritettavasta jätteiden lajittelusta. Alueella olevat jäteastiat ovat helposti löydettävissä ja kaikkien lajitteluastioiden on sijaittava lähellä toisiaan. Lajittelussa noudatetaan paikallisten viranomaisten antamia ohjeita.

3.3.1.2 Oma jätteiden lajittelu

Alue lajittelee omat jätteensä samalla tavalla kuin asiakkaat tai paikallisten viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.

3.3.2 Jätteiden kuljetus

Jätteiden kuljetus järjestetään mahdollisimman ympäristöystävällisesti.

3.3.3 Kertakäyttöt tuotteet

Kertakäyttöt tuotteiden käyttöä yleisissä saunoissa, majoitusrakennuksissa, kioskeissa ja ravintoloissa vältetään.

3.4 Hallinto ja tiedotus

Alueen koko henkilöstö pidetään tietoisena alueen oman ympäristösuunnitelman ja -ohjelman käytännön vaatimuksista. Valvotaan suunnitelman toteuttamista ja aktivoidaan henkilöstöä suunnitelman kehittämiseen. Myös asiakkaille tiedotetaan alueen ympäristösuunnitelman olemassaolo ja pääasiat.

3.4.1 Alueen ympäristösuunnitelma

Alueella tulee olla yksityiskohtainen, alueen olosuhteisiin sovellettu ympäristösuunnitelma.

3.4.2 Huolto ja kunnossapito

Alueen rakennusten, rakennelmien, leikkipaikkojen, koneiden ja laitteiden huollossa sekä kunnossapidossa huomioidaan ympäristöystävällisyys. Huoltoon sisällytetään myös kaikkea kulutusta (energia, vesi) koskevien tietojen seuranta.

3.4.2.1 Koneet ja laitteet

Kaikkien koneiden ja laitteiden hankinnassa ja huollossa huomioidaan ympäristöystävällisyys, kestävyys ja energian kulutus. Suositellaan hankittavaksi vain A-energialuokan merkinnällä varustettuja koneita.

3.4.2.2 Miljö ja maisema

Alueen miljö ja maisema pidetään hyvässä kunnossa ja siistinä.

3.4.3 Henkilökunnan koulutus

Henkilökunnalle annetaan alueen käyttöön liittyvä riittävä koulutus.



3.4.4 Asiakkaiden informointi

Asiakkaita informoidaan alueen ympäristösuunnitelman mukaisesti.

3.4.5 Lähiympäristön huomiointi

Alueella noudatettavasta ympäristösuunnitelmasta tiedotetaan myös alueen kanssa toimiville viranomaisille ja yhteistyökumppaneille.

3.4.6 Paikallisuuden suosiminen

Alueen kaikissa hankinnoissa huomioidaan kestävä kehitys ja mahdollisimman pitkälle paikallisten tuotteiden ja palvelujen käyttö. Jos alueella on myyntitoimintaa, suositaan paikallisia tuotteita mahdollisuuksien mukaan.

4. TREFFIT JA TAPAHTUMAT

Ympäristöystävällisyys huomioidaan suunniteltaessa ja järjestettäessä karavaanaritapahtumia. Alue jätetään aina parempaan kuntoon lähtiessä kuin mitä alue on saapuessa. Tapahtumista laaditaan erillinen ympäristöohjelma.

4.1 Treffipaikan valinta

Treffipaikan valintaa ohjaavien kriteerien, kuten liikenneolojen, alueen tiivyyden, lähialueen vetovoimatekijöiden ja alueen huoltomahdollisuuksien lisäksi kiinnitetään huomio ympäristösuunnitelmassa esitettyihin asioihin kokonaisuudessaan.

4.2 Tapahtuman hankinnat

Tapahtuman hankinnat (mm. tekniset laitteet, vuokravälineet, tarjoilut) hoidetaan mahdollisimman läheltä treffipaikkaa. Tavarantoimittajilta edellytetään ympäristöohjelmaa.

4.3 Jätehuolto

Treffien jätehuolto hoidetaan yhdistyksen/liiton ympäristöohjelman ja paikallisten viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.

4.4 Asiakkaiden informointi

Treffien osallistujille annetaan riittävä informaatio tapahtuman ympäristösuunnitelman mukaisesti.

4.5 Tapahtuman ympäristösuunnitelma

Treffeistä tehdään erillinen ympäristösuunnitelma tapahtuman suunnitteluvaiheessa.

5. LIITON HALLINTO

Ympäristöohjelma koskee kaikkia liiton toimintoja, kuten hallintoa, päätöksentekoa ja toimistotyötä.

5.1 Yleisiä periaatteita

Ympäristöohjelman noudattamiseen sitoutuu koko liiton organisaatio. Ympäristöohjelman tavoitteina ovat ympäristönsuojelu ja taloudelliset säästöt.

5.2 Liiton kurssit ja kokoukset

Liiton järjestämät kurssit, kokoukset ja koulutustapahtumat järjestetään sellaisissa paikoissa, joihin on mahdollista tulla kaikkialta maasta helposti joukkoliikennevälineillä. Tapahtumat järjestetään vain sellaisten yhteistyökumppaneiden kanssa, joilla on voimassa oleva ympäristöohjelma liiketoimintansa osana.



5.3 Matkustus ja liikenne

Liiton virkamatkat tehdään pääsääntöisesti joukkoliikennevälineillä. Oman auton käyttö liiton kokous- ja virkamatkoihin sallitaan vain silloin kuin se on erityisistä syistä (esim. aikataulut, joukkoliikenteen puuttuminen, kustannukset, tavarakuljetukset, eri matkojen yhdistäminen) perusteltua.

5.4 Toimistotyön ympäristönäkökohdat

Toimiston henkilökunnalle tiedotetaan ympäristösuunnitelman periaatteista. Toimistossa noudatetaan liiton ympäristösuunnitelmaa kaikilta osin. Henkilökuntaa aktivoidaan toteuttamaan ympäristöystävällisiä toimintatapoja kaikissa työtavoissa. Toimiston hankinnoissa otetaan huomioon koneiden ja laitteiden uusiokäyttö ja kierrätettävyys. Toimiston ostot suoritetaan liikkeistä, joilla on voimassa oleva ympäristösuunnitelma. Toimiston kaikki jätteet lajitellaan paikallisten viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.

6. YMPÄRISTÖYHTEISTYÖ

SF-Caravan ry on ympäristöasioissa yhteistyössä paikallisten ja valtakunnallisten viranomaisten ja alan järjestöjen kanssa. Liitto seuraa eurooppalaisten ympäristöyhteistyötä, ja on aktiivinen tekemään aloitteita leirintä- ja karavaanimatkailua koskevissa asioissa. Ympäristönormit otetaan huomioon kehitettäessä leirintäalueiden tasoluokitusjärjestelmiä.

6.1 Eurooppalaisia ympäristömerkkejä

6.1.1 Eco Label

Eurooppalaisen Eco Label -ympäristömerkin kriteerit otetaan huomioon kehitettäessä leirintäalueita. Liitto rohkaisee alueiden pitäjiä hakemaan itselleen Eco Label -ympäristömerkkiä.

6.1.2 Green Key

Eurooppalaisen Green Key -ympäristömerkin kriteerit otetaan huomioon kehitettäessä leirintäalueita. Liitto rohkaisee alueiden pitäjiä hakemaan itselleen Green Key -ympäristömerkkiä.

6.1.3 Sinilippu

Pohjoismaisen Blue Flag (= Sinilippu) -ympäristömerkin kriteerit otetaan huomioon kehitettäessä leirintäalueiden uimarantoja. Liitto rohkaisee alueiden pitäjiä hakemaan itselleen Sinilippu-merkkiä.

6.2 Kotimainen ympäristöyhteistyö

6.2.1 Joutsenmerkki

Pohjoismainen Ympäristömerkki eli Joutsenmerkki tarkoittaa sitä, että yritys on sitoutunut ympäristönsuojeluun. Se tarkoittaa henkilöstön sitoutumista ja yrityksen hoitoon sekä tavaroiden ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkän tähtäimen päätöksiä ja päivittäisiä käytäntöjä. Resursseja käytetään tehokkaasti, ja tuotteet joiden ympäristövaikutus on suuri, korvataan ympäristöä vähemmän kuormittavilla tuotteilla. Joutsenmerkki tarkoittaa myös mm. kuljetusten ympäristövaikutusten vähentämistä, kulutustavaroiden käytön tarkkailua sekä ympäristövaikutusten huomioon ottamista erilaisissa hankinnoissa ja investoinneissa. Liitto rohkaisee alueiden pitäjiä hakemaan itselleen Joutsenmerkkiä ja käyttämään Joutsenmerkillä varustettuja tuotteita.



6.3 Ympäristöohjelman huomioiminen liiton huomionsoituksissa

6.3.1 Vuoden Caravan-alueet

Vuoden Caravan-alueita valittaessa huomioidaan leirintäalueen sitoutuminen ympäristönsuojeluun.

6.3.2 Vuoden Yhdistys

Vuoden Yhdistystä nimettäessä huomioidaan muiden ansioiden ohella myös yhdistyksen oman ympäristösuunnitelman olemassaolo, tapahtumajärjestelyt ja yhdistyksen mahdollinen leirintäaluetointa.

6.3.3 Aluerahasto

Liiton aluerahaston lainoja ja avustuksia myönnettäessä huomioidaan alueiden sitoutuminen ympäristönsuojeluun.

7. YMPÄRISTÖOHJELMAN TOTEUTUS

Liiton ympäristöohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan. Ympäristöohjelman pohjalta järjestetään kursseja, koulutusta ja neuvontatilaisuuksia, joiden tarkoituksena on levittää tietoa SFC-alueiden pitäjille ja jäsenyhdistysten vastuuhenkilöille.

Yksittäisille karavaanareille ympäristöohjelman periaatteet tehdään tutuksi Caravan-lehden, Caravan-leirintäoppaan, yhdistysten lehdessä julkaistavien artikkeleiden, messujen ja tiedotustilaisuuksien avulla.

Ympäristöohjelman tavoitteet ovat esillä liiton koulutuksissa, jossa tavoitteiden käytännön toteutus konkretisoidaan. Tavoitteiden toteutumista seurataan mm. erilaisia huomionsoituksia jaettaessa.

Liiton sisäisessä toiminnassa ympäristöohjelman toteuttamisesta vastaavat liiton toimielimet omassa toiminnassaan. Vastuuhenkilöitä ovat hallituksen jäsenet, toimikuntien jäsenet, kerhojen johtoryhmien jäsenet ja toimiston henkilökuntaan kuuluvat.

Liiton toimintasuunnitelmissa ja liittoa koskevissa sopimuksissa otetaan huomioon ympäristöohjelman periaatteet. Ympäristöohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

8. YHTEENVETO

Ympäristömme hyvinvointi on karavaanimatkailun keskeinen asia. Puhtaan luonnon säilyminen, aktiivisen matkailun ja harrastusten synnyttämä jätteiden kierrättäminen ja asianmukainen käsitteleminen, liikenne- ja energiakysymykset sekä kestävän kehityksen huomioiminen leirintäalueilla ovat perusedellytyksiä matkailumuodon kehittymiselle.

SF-Caravan ry:lle ympäristöohjelma merkitsee karavaanimatkailun ja järjestötoiminnan jatkuvaa kehittämistä taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävien periaatteiden pohjalta.

9. HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

Ohessa ympäristöohjelmaan liittyviä internet-osoitteita, joista löytyy tarkempaa ja yksityiskohtaisempaa tietoa SF-Caravan ry:n ympäristöohjelmaan liittyvistä asioista.



YMPÄRISTÖOHJELMA

Blue Flag
Eco Label
Green Key
Joutsenmerkki
Metsähallitus
Metsäntutkimuslaitos
Taloudellinen ajaminen
Ympäristöministeriö

www.blueflag.org
www.ecolabel.fi
www.green-key.org
www.joutsenmerkki.fi
www.luontoon.fi
www.metla.fi
www.ecodriving.com
www.ymparisto.fi